

Živeti tudi za druge

Letos prvič je Skupnost socialnega skrbstva Slovenije podelila priznanja svojim najzaslužnejšim aktivistom. Eno izmed njih je pripadlo Ivanki Kukovec in prav zares se je znašlo v pravih rokah. Uradno se ta listina imenuje Priznanje Ivanki Kukovec za izjemne dosežke in dolgoletno delo na področju socialnega skrbstva, socialnega dela in socialne politike. Vendar pa Ivanka v najinem pogovoru ni lepšala današnjega položaja:

»Žal je zadnja leta socialnih primerov vedno več, sredstev vedno manj, hkrati pa se je treba truditi, da tako pomoč dobijo tisti, ki jo resnično potrebujejo. Poleg materialnih imajo ljudje še druge probleme, ki zadevajo tudi medsebojne odnose, odnose v družini, generacijske probleme. V združenem delu človeka pogosto gledajo le kot delavca, ne sprašujejo pa se, kako ta človek živi in s kakšnimi težavami se ubada.«

Mnogokrat se je Ivanka spraševala o pomenu svojega dela, vendar pa je vedno pretehtala iskrica upanja, zaupanja v ljudi:

»Skrbi me tudi, ker se na spiskih pomoči potrebnih znajdejo tudi zaposleni, ki bi si morali svojo socialno varnost zagotavljati s svojim delom. Ljudi razumem, izhajam iz 10-članske družine, vendar se mi zdi, da so bili nekoč boljši medčloveški odnosi. Nemara zveni to bogokletno, saj bi moralo biti v tej družbi bolje, pa vendarle ni vselej tako. Skoraj vsakdo se dandanašnji peha za svoj socializem in tega vidim dovolj v lastni okolici.«

Veliko je danes že upokoencev, ki jim s svojim poprejšnjim in minulim delom ni uspelo, da bi si zagotovili, denimo, stanovanje in lahko rečemo, da so danes pravzaprav na začetku, vendar hkrati z nadlogami starosti ter bojaznijo, da si pravzaprav ne morejo plačati dostojne jeseni življenja niti v domu starejših občanov:

»Seveda je nekaj tega iskati tudi v slabi akumulacijski sposobnosti združenega dela. In vendar vse, prav vse, ustvarja človek, na katerega resnično premalo gledamo. Vidite, nočem olepševati stanja in tega ne jemljem kot blatenje naše družbe, vendar pa so to zadeve, ki se jih moramo resno lotiti. Prenehati bo treba platno rezati samo na višjih nivojih.«

V domu starejših občanov

Prijeten obisk ob dnevu republike

Velika svetla dvorana v »Domu starejših občanov Marjane Drakler« v Dravljah se je 27. novembra proti 16. uri pričela polniti. S prihodom vsakega obiskovalca posebej se je polnilo tudi njihovo pričakovanje in radovednost z željo po prijatni spremembi. Med zbranimi varovanci je mrmraje vzvalovilo, ko so vstopili gosti. Z nasmehom in z iskrivimi očmi so jim zaploskali.

Predstavniki Društva invalidov Ljubljana-Šiška so organizirali v domu prireditev pred našim največjim državnim praznikom. Zato so tja prišli povabljeni pevci ljubljanske opere s svojo pianistko in spremljevalko, mentorji osnovne šole Riharda Jakopiča z učenci — recitatorji in povezovalci programa Miljutin Ajdič.

Z iskreno željo za dobro počutje je vse oskrbovance nagovorila predsednica društva invalidov tovarišica Aja Pintar. Povedala je, da je ta prireditev namenjena vsem v pozdrav in v dar za predpraznično razpoloženje.

Vse izvajalce, ki so bili tako dobre volje, da so se pripravili in ta večer posvetili našim oskrbovancem, je predstavil tovariš Ajdič in hkrati tudi predstavil nji-

Ivanka Kukovec je po rojstnem kraju Ptujčanka. Tega ne skriva in bi tudi ne mogla, saj jo izdaja pojoči naglas. Šolala se je v Ptuj, vojna vihra ji je tako kot mnogim pretrgala nit učenosti. Mlado, komaj 17-letno dekle, si je potem služilo kruh kot gospodinjica pomočnica. Dela je bila vajena, saj je med 10 otroki bila druga in poprejšnje čase ni bila redka paša krav pred šolskimi urami in po njih. Čas pa ji je navrgel tudi tajne kurirske in obveščevalne naloge. Po vojni je spoznala skoraj vsa naša mladinska gradbišča: Brčke — Banoviči, Novi Beograd in še kaj. Leta 1948 so Ivanko poslali v Ljubljano. Tri leta kasneje se je znašla v pržanski Iskri, kjer je začela v proizvodnji. Ob delu je diplomirala na višji šoli za socialne delavce:

»Skrozi moje roke je šlo potem ničkoliko študentov. Vedno pa sem bila za obravnavanje konkretnih primerov iz delovnih organizacij in krajevnih skupnosti.«

Dvajset let dela na tem področju. Največ seveda volonterskega, neplačanega. Odveč je naštevati vse funkcije pri socialnem skrbstvu, ki so segale in še segajo od mesta Ljubljane, preko občine Šiška, pa tja do krajevne skupnosti. Pred tremi leti se je upokojila kot tajnica Zveze prijateljev mladine mesta Ljubljane:

»Nekaterim mladim ni lahko, nihče jim ni privzgojil delovnih navad, pogosto so starši svoj mir plačevali tudi z materialnimi dobrinami. Pa vendar mladina hoče delati, toda ne z vsakim. Ne marajo tistih, ki bi samo ukazovali, ampak je z njo potrebno tudi delati. Seveda so tudi izjeme, ki pa jih nikakor ni mogoče posploševati. Vse preveč smo starejši tudi različne funkcije imeli zaklenjene samo zase, čeprav je znano, da je marsikoga potrebno vreči v vodo in potem na zadovoljstvo vseh vendarle splava.«

Najtežje je Ivanki Kukovec, kadar kljub željam in delu ne more uspeti. Ko se zaganja in trudi, a pravega uspeha ni. Lepo pa je takrat, kadar kljub hudemu stokanju le pricurrljajo na svetlo uspehi. Izkaže se, da trud ni bil zaman:

»Človek,« je nekoliko pomislila in se resno zazrla skozi okno v mrzel dan: »človek mora živeti tudi za druge, ne le zase. Vesela sem, da sem lahko komu pomagala...«

Bogomir Šefic

hov program z razlago in dopolnilom. Operna pevca tovariša Zdenka Gorenc in Zdravko Pergar sta si izbrala zahtevni ariji iz 3. dejanja opere Rusalka in iz 3. dejanja opere Evgenij Onegin in Rada Simonitija samospeva: Preveč je sreče in Bele rože. Na klavirju ju je skrbno spremljala pianistka Višnja Kajgana, ki je poleg pevcev s svojim igranjem vnašala med poslušalce drobce predstav operne hiše.

Posebno prijatno pa je bilo slišati med arijami in samospevi otroške glasove, ki so tako pogumno in polni zanosa recitali pesmi o domovini. Učenci 2. c in 8. a razreda osnovne šole Riharda Jakopiča so nas prepričali, da je mogoče med najmlajšimi in med doraščajočo mladino s pravo besedo mentorja med vzgojnimi delom vzbuditi domovinska čustva. Tega pa žal ni več tako pogosto čuti drugod.

V imenu vsega vodstva Doma starejših občanov in v imenu vseh zaposlenih je oskrbovancem in gostom čestital za praznik tudi tov. direktor Janez Kremžar.

Po svečanem delu programa je meh svoje harmonike širila in krčila naša Štefka. Kdo je ne pozna? Njen prijazen obraz in njena harmonika, njen ritem poskočnih viž osvoji vsakega.

Že je zapela vsa dvorana, se po ritmu nagibala levo in desno, sosed se je oprijel sosede in ko je tajnik društva invalidov zaoril pesem: Prišla bo pomlad,

je vse oživelo. Pesem se je vrstila za pesmijo in vse pristne domače so bile na vrsti.

Še dolgo so ostali predstavniki invalidov v Domu starejših občanov in tovariš Slavko je s svojim glasom nalezljivo osvajal omizje za omizjem in nihče ni več pomislil ne na svoje tegobe in ne na svojo bolezen.

Kar težko se je bilo posloviti. »Takah večerov si še želimo,« so vsi po vrsti zatrjevali, ko so nam ponujali roke v pozdrav.

Jožica Zoroja

Vsem invalidom občine Ljubljana-Šiška želimo zdravo, srečno in zadovoljno novo leto 1985

Društvo invalidov Ljubljana-Šiška

Rezervni starešine v KS dr. Petra Držaja